

tilnærmelse af praksis har været større, end man på forhånd har kunnet vente.

I svangerskabskommissionens betænkning s. 74-78 har kommissionens flertal foretaget en gennemgang af de fordele og ulemper, der kan antages at være forbundet med indførelse af fri abort. S. 80-82 har flertallet specielt vurderet ulemperne i relation til kvinder over 38 år og kvinder, der i forvejen har født et antal børn. Nævnet finder, at de her anførte betragtninger udgør et tilfredsstillende grundlag for den saglige afvejning af problemstillingen. Da spørgsmålet om fri abort nu påny er aktuelt, må der foretages en fornyet afvejning af de anførte argumenter, og denne afvejning bør først og fremmest ske i lyset af erfaringerne siden 1. april 1970.

Ankenævnet får ikke igennem sit arbejde kendskab til de somatiske eller psykiske komplikationer, der kan indtræde som følge af abortindgrebet. Derimod forekommer der navnlig blandt unge ansøgere af og til tilfælde, hvor ansøgeren lægger ambivalens for dagen eller endog tilkendegiver, at hun er presset til at søge aborten og gerne ønsker et afslag.

Denne gruppe af ansøgere, der er ambivalente i deres ønske om abort som følge af indre konflikt eller ydre pres fra personer i deres omgivelser, er omtalt i kommissionsbetænkningen af 1969, både i en udtalelse fra Dansk Psykiatrisk Selskab (bilag 4) og i mindretalsindstillingen ved overlæge Hoffmeyer, side 137. I udtalelsen fra Psykiatrisk Selskab (side 149) siges det, at samtalerne med ansøgerne i mødrehjælpen i reglen er i stand til at afdække sådanne pressituationer, således at de pågældende kvinder gennemfører deres svangerskab.

Overlæge Hoffmeyer beklager i sin indstilling, at der i en fri abortsituation vil være en del kvinder under pres, man han mener, at det er „det væsentlige af den pris, der må betales for fri adgang til abort.“

Ligesom kommissionen har nævnet ikke noget tal på disse tilfælde af ambivalens. Efter nævnets erfaring er tilfælde med direkte udtrykt ambivalens ikke stort i antal. Men derudover må det formodes, at den væsentlige del af de ambivalente kvinder findes blandt dem, der stiller sig tilfreds med et afslag. Det bemærkes i denne forbindelse, at kun ca. 35 pct. af de kvinder, der får af-

slag i samrådene, anker afslaget til nævnet. I betragtning af, at det ikke kræver nogen indsats at anke sagen, og at ankenævnets afgørelse som regel foreligger et par dage efter anken og allerhøjest en uge efter, kan dette forekomme påfaldende. Ankenævnet har intet grundlag for at vurdere, hvorfor 65 pct. af dem, der modtager afslag, ikke benytter ankeadgangen. Det vil sikkert være forkert at antage, at alle eller de fleste af disse ansøgere var tilfreds med samrådets afslag, men på den anden side må den mulighed tages i betragtning, at en del af disse ansøgere er ambivalente.

Tallets størrelse kan heller ikke være det eneafgørende for betydningen af denne gruppes eksistens. Foran et lovforslag, der bygger på kvindens frie ret til at bestemme, om hun vil gennemføre sit svangerskab, må det tages i betragtning, at i denne gruppe findes de „svage personer“, svage intelligensmæssig og svage i det personlighedsmæssige udstyr, d.v.s. dependente og følsomme. Over for et krav fra omgivelserne vil de bøje sig og bede om den abort, som de andre måtte ønske. Sandsynligheden for ved eventuel afdækkende samtaler i mødrehjælpen at hjælpe just denne gruppe i den psykiske krise, de bringes i, vil være yderst ringe ved gennemførelse af det fremsatte lovforslag.

I øvrigt har ankenævnet ikke kommentarer at knytte til de i kommissionsbetænkningen anførte synspunkter.

Derimod skal man fremhæve, at de betæneligheder, som førte til flertalsindstillingen i svangerskabskommissionen, stadig består. Endvidere at spørgsmålet om fri abort ikke er spørgsmål om at imødekomme de 7-9 pct., der i dag får afslag, og om at legalisere de illegale aborter, men om at igangsætte en udvikling, hvis demografiske virkninger det kan være vanskeligt at overse. Stigningen i antallet af aborter hos kvinder over 38 år kan give en vis vejledning om denne udvikling, men det kan være vanskeligt på dette grundlag at vurdere udviklingen, hvis adgangen til abort bliver helt fri, navnlig blandt de helt unge.

Det er i denne forbindelse relevant at gøre opmærksom på, at ca. 10 pct. af alle ægteskaber her i landet er ufrivilligt barnløse af den ene eller anden grund. En del af de unge, som har fået legal abort en eller flere gange, vil senere ende i sådanne ægteskaber med